

Energimarknadsrapport olja, gas, kol

Läget på olje-, gas- och kolmarknaderna

Vecka 15, 2015

Elin Akinci
Alexander Meijer
Analysavdelningen

Kontakt: energimarknadsrapport-oljagaskol@energimyndigheten.se

Sammanfattning

Veckans handel avslutades med att priset på nordsjöoljan Brent steg en aning och handlades vid slutet av fredagen för 56,60 dollar per fat. Marknadsanalytiker menade att uppgången till stor del berodde på en kombination av att Kina har haft en tillväxt av oljeimporten den senaste tiden tillsammans med rapporter om god ekonomisk tillväxt i Tyskland. Priserna på oljemarknaden fick också stöd av att Iran meddelade att de inte kommer att underteckna ett slutgiltigt avtal om inte alla sanktioner mot deras kärnprogram lyfts samma dag. Det rapporterades under veckan att antalet nordamerikanska aktiva oljeborningsriggar har minskat med runt 50 procent under de senaste sex månaderna, men samtidigt har den inhemska oljeproduktionen ökat med runt tio procent under samma period.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Shell köper BG Group
- Iran fokuserar på Kina efter kärnenergiförhandlingarna
- Jemens hamnar helt under Saudisk kontroll

Både det brittiska hubbpriset NBP och det holländska priset TTF har i princip varit oförändrade under den senaste veckan. Den största händelsen under föregående vecka var att underhållsarbetet av norska Gassco påbörjades. Underhållsarbetet började med planerade avbrott från gasanläggningen Kollsnes. Avbrotten innebär en reducering med 144 miljoner kubikmeter gas dag. Enligt GSE så togs det under veckan ut sammanlagt 0,33 miljarder kubikmeter gas från de europeiska lagren, vilket är minskning med 0,39 miljarder kubikmeter jämfört med veckan innan. Omkring 0,32 miljarder kubikmeter LNG injicerades i de europeiska lagren under veckan.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Tillfälligt gasavtal på plats mellan Ukraina och Ryssland
- Ukraina genomför ändringar av landets naturgaslagstiftning
- Låga oljepriser hotar flertalet av USA:s projekt för export av LNG
- Ökat underhållningsarbete av europeiska gaslager till sommaren

Efterfrågan på kol har varit dämpad både på atlantmarknaden och på stillahavsmarknaden samtidigt som ett globalt överutbud råder, vilket fått priserna att sjunka större delen av de senaste två veckorna. Under onsdagen (den 8 april) stängde månadskontraktet för API2 på 57,40 USD per ton, för att sedan vända uppåt mot slutet av veckan.

Priset på utsläppsrätter steg i början av vecka 14, där stängningspriset under tisdagen slutade på 7,19 euro per ton koldioxid. Priset hölls sig sedan omkring den nivån under några dagar för att sedan sjunka tillbaka något under följande vecka.

Innehåll

Oljemarknader	3
Nyheter i korthet: Olja	4
Naturgasmarknader	7
Nyheter i korthet: Naturgas	9
Kolmarknader	12
Utsläppsrätter	13

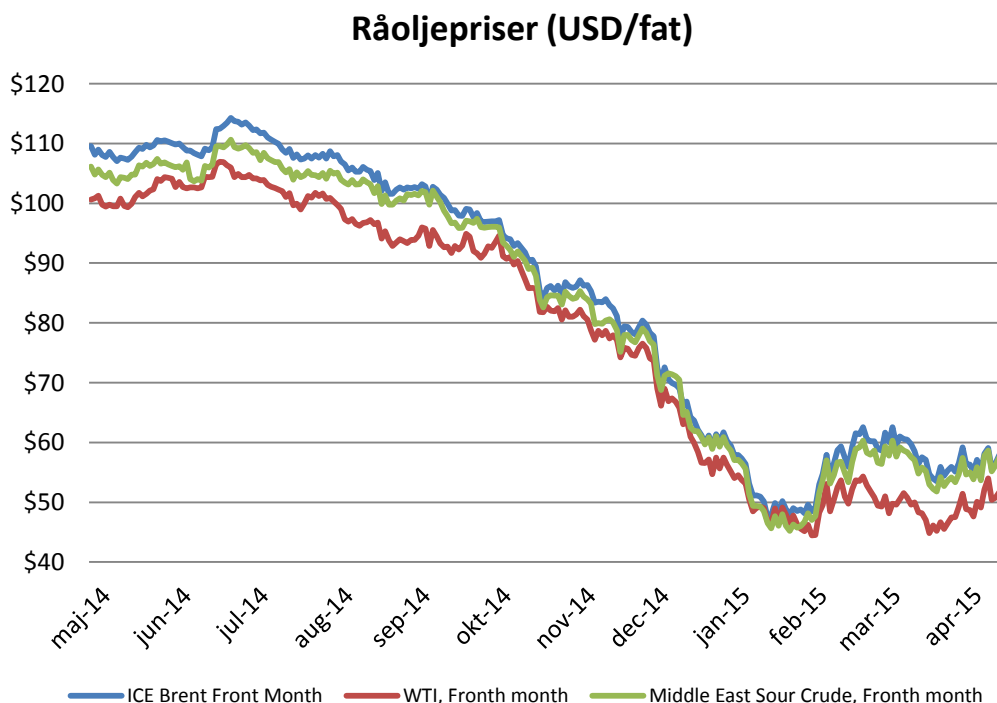
Oljemarknader

Veckans handel avslutades med att priset på nordsjöoljan Brent steg en aning och handlades vid slutet av fredagen för 56,60 dollar per fat. Marknadsanalytiker menade att uppgången till stor del berodde på en kombination av att Kina har haft en tillväxt av oljeimporten den senaste tiden tillsammans med rapporter om god ekonomisk tillväxt i Tyskland. Det kinesiskt statsägda ChinaOil rapporterade att de hade köpt 17 oljelaster, motsvarande 8,5 miljoner fat av råolja under april.

Priserna på oljemarknaden fick också stöd av att Iran meddelade att de inte kommer att underteckna ett slutgiltigt avtal om inte alla sanktioner mot deras kärnprogram lyfts samma dag.

Det rapporterades även under veckan att antalet nordamerikanska aktiva oljeborningsriggar har minskat med runt 50 procent under de senaste sex månaderna, men samtidigt har den inhemska oljeproduktionen ökat med runt tio procent under samma period.

EIA rapporterade dock i deras senast prognos att de förväntar sig att det nordamerikanska råoljeutbudet kommer att börja minska från juni till september, efter att produktionen nått sin topp under april och maj. I prognosen reviderade de även upp prognosen för den globala oljeefterfrågan.

Källa: Montel

Nyheter i korthet: Olja

Shell köper BG Group

Marknad/Produktion: Det blev under veckan klart att Shell förvärvar BG Group för 70 miljarder dollar. Förvärvet innebär att Shell kommer att ha en nästan lika omfattande produktion som ExxonMobil. De låga oljepriserna har skapat ett osäkert investeringsklimat för olje- och gasföretag vilket kan leda till fler sammanslagningar för att kunna upprätthålla produktionen i framtiden.

Shells styrelseordförande Jorma Ollila meddelade att förvärvet och kombinationen av de två företagen kommer att leda till ett starkare och mer fokuserat företag i en värld där oljepriserna ser ut att komma att bli mer volatila. Shells VD Ben van Beurden meddelade också att kombinationen av de två företagen kommer att addera 600 000 fat olja per dag till Shells nuvarande produktion, vilket är en ökning med 20 procent. Shells produktion låg under förra året på 3,08 miljoner fat per dag, vilket innebär att gruppens gemensamma produktionsutbud förväntas hamna runt 3,7 miljoner fat per dag. Produktionen går därmed att jämföra med ExxonMobils produktionsutbud som under 2014 som låg på runt 4 miljoner fat per dag.

I och med det nya förvärvet så kommer Shell att kunna fokusera mer på djuphavsproduktion och deras integrerade naturgasverksamhet, meddelade företaget. Van Beurden uttalade sig också om de nuvarande oljepriserna i samband med att förvärvet av BG Group lanserades, där han meddelade att han tror att oljepriserna kommer att återhämta sig mot slutet av detta årtionde, då marknaden kommer att balansera sig igen. Van Beurden uttryckte ingen oro för att marknaden i framtiden kommer att styras av ett överutbud utan menade att även om sanktionerna mot Irans oljeexport lyfts och Nordamerika produktionstillväxt fortsätter så kommer dessa extra volymer inte täcka upp för de produktionsbortfall som kommer ske bland mogna oljefält, samt de effekter som minskade investeringar kommer att få på produktionstillväxten i framtiden. Van Beurden menar att ny global kapacitet på 25 miljoner fat per dag kommer att behövas i slutet av detta årtionde för att kunna möta efterfrågan. Han tillade att det inte finns en chans att dessa volymer kommer att komma från skifferoljaproduktion, reservkapaciteter, OPEC, Iran eller någon annanstans.

Shell kommer även genom sitt förvärv av BG Group att fördubbla sin produktion i Nordsjön, med runt 200 000 fat per dag, samt kunna dra ned kostnaderna för produktionen. Shell kommer också genom förvärvet att få verksamhet i tio länder där de tidigare inte varit aktiva.

Iran fokuserar på Kina efter kärnenergiförhandlingarna

Export: Bara en vecka efter att Irans kärnenergiavtal undertecknades reste Irans oljeminister Bijan Zanganeh till Kina med en högrankad delegation för att diskutera oljehandel och kinesiska investeringar i Iran.

Kinas oljebestånd fortsätter att driva den globala efterfrågetillväxten på olja och konkurrensen om marknadsandelar i Kina hårdnar bland de stora oljeexportörerna i världen.

Avtalet som undertecknades den 2 april i Lausanne utgör endast förutsättningar för hur sanktionerna kan komma att lättas i framtiden. Avtalet innebär därmed inte att de finansiella sanktionerna eller sanktionerna mot Irans oljeexport nu lättas. Irans oljeexport är fortfarande reducerad (inom ramen för sanktionerna) till runt 1 miljon fat per dag, vilket har en stor och negativ inverkan på landets ekonomi. Det nya avtalet har dock höjt förhoppningarna om att ett mer omfattande avtal kommer att undertecknas senast den 30 juni.

Det är få som förväntar sig att Iran direkt kommer att kunna leverera olja till den globala marknaden i någon större utsträckning om och när ett eventuellt avtal som lyfter sanktionerna är på plats. John Kerry har även meddelat att han tror att det kommer ta Iran några månader, upp till ett år, att arbeta fram en strategi för att uppnå de krav som kommer att ställas på dem. Det är dock flera investmentbanker som menar att så fort inspektörer släpps in i landet så kommer detta påverka de globala marknaderna. Bank of America Merrill Lynch meddelade till exempel att de tror att Irans oljeexport kommer att stiga med 700 000 fat per dag till 2 miljoner fat per dag under mitten på nästa år. I och med att Iran är i stort behov utav kassaflöden så kommer de jobba hårt för att öka sin export, menar banken. Det är också värt att nämna att Iran har omkring 30 miljoner fat olja i lager som är redo att skeppas ut på den globala exportmarknaden så fort sanktionerna lyfts.

Deutsche Bank är dock inte lika optimistiska om Irans exportmöjligheter, utan tror istället att landets export kan öka med högst 400 000 fat per dag under mitten på nästa år. De menar att Iran kommer att få svårt att möta de krav som kommer att ställas men också att landet har en mängd gamla oljefält som kommer utmana möjligheterna att producera i den hastighet som Iran förmodligen hoppas på.

Jemens hamnar helt under Saudisk kontroll

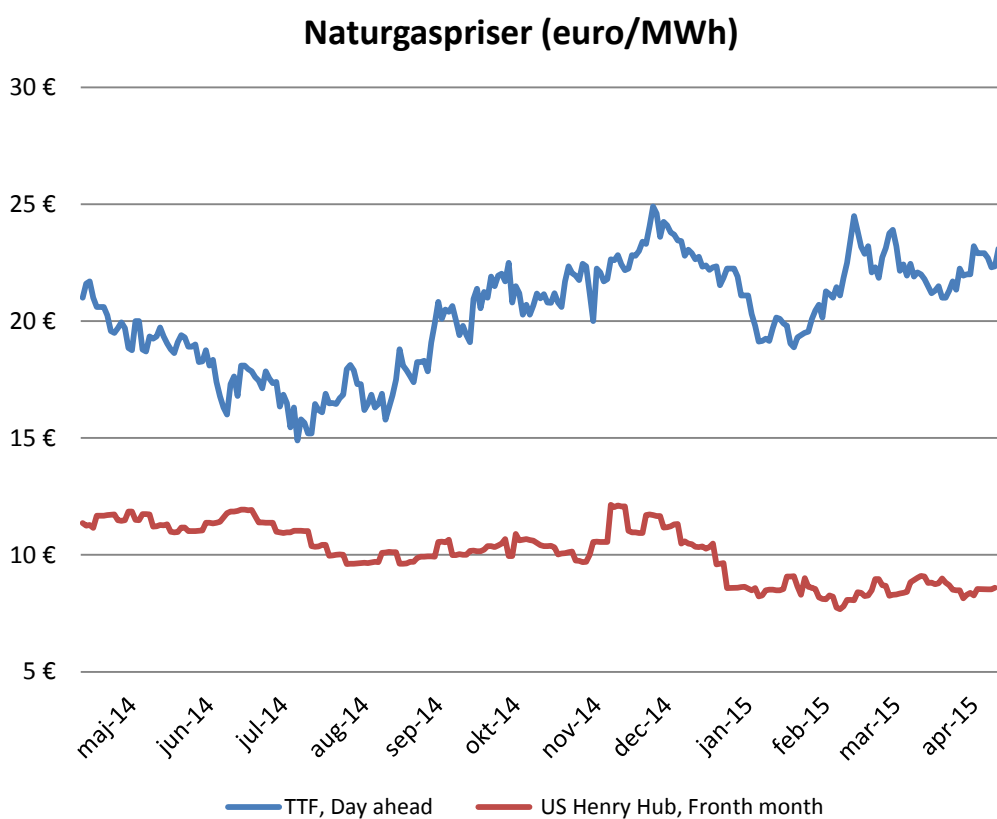
Politik/Export: Den Saudi-ledda koalitionen fortsätter att blockera Jemens handelshamnar och förhindrar fartyg från att komma in eller ut från, meddelade en saudisk militärofficer under förra veckan. Den förlängda blockaden kan komma att påverka lastningarna från Jemens två största terminaler som planeras nästa vecka. Det globala råvaruhandelsföretaget Glencore lastade en Suezmax med Marib Light-olja från Ras Isa under förra helgen innan blockaden infördes. Vanligtvis lämnar tre laster Jemens hamn Ash Shihr varje månad som oftast går till Kina. Om situationen inte förbättras så kommer förmodligen handelskontrakten med Jemen avbrytas, eftersom lasterna inte kommer ut från hamnarna.

Stridigheterna i landet har nu pågått i tre veckor och i slutet av förra veckan rapporterades det att oljeföretag i landet tvingats dra ned på produktionen. Österrikiska OMV och jemenitiska Calvalley Petroleum (listad i Kanada) bekräftade båda att de reducerat sin produktion, främst på grund av den förlängda blockaden av landets hamnar.

Oroligheterna i Jemen har dock fått en begränsad påverkan på den globala oljemarknaden och oljepriserna. Jemen är en relativt liten oljeexportör, vilket gör att eventuella leveransstop från landet kommer att få minimala effekter på den globala marknaden som är välförsörjd. Samtidigt har kinesiska Unipecc, som är den största importören av olja från Jemen, har sagt att de volymer de köper från Jemen är väldigt små (1,4 miljoner fat per dag) och att de har tillräckliga lagervolymer för att täcka det eventuella bortfallet från Jemen.

Naturgasmarknader

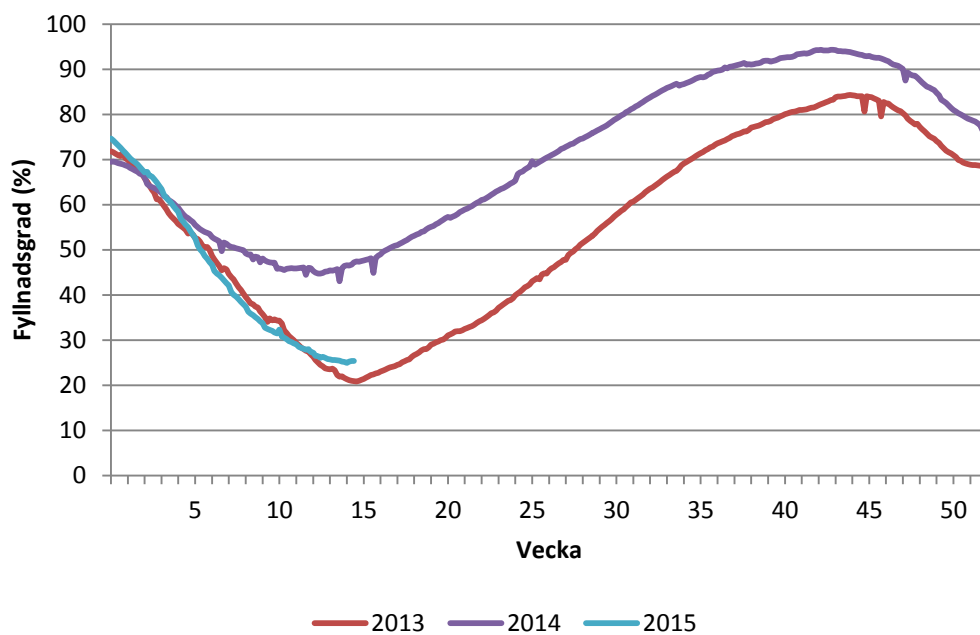
Marknadskommentar Både det brittiska hubbpriset NBP och det holländska priset TTF har i princip varit oförändrade under den senaste veckan. Den största händelsen under föregående vecka var att underhållsarbetet av norska Gassco påbörjades. Underhållsarbetet började med planerade avbrott från gasanläggningen Kollsnes. Avbrotten innebär en reducering med 144 miljoner kubikmeter gas dag.

Källa: Montel

Enligt GSE så togs det under veckan ut sammanlagt 0,33 miljarder kubikmeter gas från de europeiska lagren, vilket är minskning med 0,39 miljarder kubikmeter jämfört med veckan innan. Omkring 0,32 miljarder kubikmeter LNG injicerades i de europeiska lagren under veckan.

Fyllnadsgrad i europeiska gaslager

Källa: GSE minus strategiska lagervolymer

Nyheter i korthet: Naturgas

Tillfälligt gasavtal på plats mellan Ukraina och Ryssland

Handel: Ukraina och Ryssland undertecknade den 2 april ett tillfälligt gasavtal som sträcker sig över de kommande tre månaderna. Avtalet innebär att Ukraina kommer att köpa gas från Ryssland för ett lägre pris än i ländernas tidigare ursprungsgasavtal, som nu utreds i Stockholms skiljedomstol. Det överenskomna priset är även lägre än det som Ukraina betalat för import av rysk gas under vintern enligt det så kallade vinterpaketet. Utöver priset så kvartstår de tidigare överenskomna villkoren från vinterpaketet.

Det ukrainska energidepartementet meddelade att avtalet innebär att landet från april till juni kommer att köpa gas från Ryssland för ett pris på 248 dollar per tusen kubikmeter. Anledningen till att priset är lägre än tidigare uppgavs reflektera det låga priset på global olja. Inom ramen för vinterpaketet betalade Ukraina istället 329 dollar per tusen kubikmeter för importerad gas från Ryssland. Detta är även ett rabatterat pris med 100 dollar per tusen kubikmeter från det pris som Ukraina enligt ursprungsavtalet betalar, vilket är ett tioårskontrakt som signerades 2009.

Ukraina genomför ändringar av landets naturgaslagstiftning

Politik: Det ukrainska parlamentet godkände den 9 april en ny lag som syftar till att bryta det nuvarande monopolet inom landets gassektor och istället locka till sig nya investeringar. Lagen godkändes av två tredjedelar av landets parlament och lagen förväntas nu öka konkurrensen och stärka transparensen inom landets gassektor. Många beskriver den nya lagförändringen som en stark signal från parlamentets sida om att försöka få bukt med oligarkernas starka inflytande över landets ekonomi och politik. Den nya lagen går även i linje med EU:s tredje energimarknadspaket, vilket syftar till att stärka konkurrensen inom energisektorn. Lagändringen anses också vara en del av Ukrainas strategi att frigöra sig mer från Rysslands inflytande över landets ekonomi och ett sätt att stärka sina ekonomiska relationer med EU.

En del av den nya lagen syftar till att dela upp statsägda Naftogaz i separata produktions-, transit-, lager- och distributionssektorer. Naftogaz har tyngt den ukrainska statsbudgeten under en lång tid, vilket till viss del beror på subventionerade gaspriser för landets hushåll. Lagen innebär även att den ukrainska marknaden öppnas upp för gashandlare och att en kostnad kommer att införas för de företag som har monopol över regional distribution.

Låga oljepriser hotar flertalet av USA:s projekt för export av LNG

Marknad/Export/LNG: Det amerikanska kreditvärderingsinstitutet Moody's släppte i förra veckan en rapport som visade att de låga oljepriserna hotar att skjuta upp eller helt stänga ned majoriteten av exportprojekten för LNG i USA.

Uppemot 30 av de nuvarande projekt som syftar till att göra gasen flytande för export från USA är under hot enligt den nysläppta rapporten. De fallande oljepriserna gör att naturgaspriserna i USA inte längre är fördelaktiga för export till Asien. De asiatiska gashandlarna har under de senaste åren velat prissätta sin importerade gas mot det fördelaktigt låga amerikanska Henry Hub-priset. Men eftersom de asiatiska spotpriserna på LNG i nuläget är direkt kopplade till råoljepriset så är det inte längre fördelaktigt att prisa gasen mot det amerikanska gaspriset, med nuvarande prisnivåer.

Rapporten menar dock att de projekt som redan börjat konstrueras kommer att fortsätta som planerat, vilket väntas leda till en överkapacitet det resterande årtiondet. Till exempel väntas den australienska kapaciteten leda till en global kapacitetsökning på 25 procent. Detsamma gäller för USA som i och med sin exportkapacitet från Sabine Pass väntas bli en nettoexportör från och med 2015.

Stora företag som ExxonMobil kommer att ha möjlighet att vänta på att marknaden vänder och att export blir mer fördelaktigt, medan andra företag inte har samma flexibilitet, menar rapporten.

Rapporten beskriver även hur utbudet väntas växa snabbare än efterfrågan fram till 2020. Kina förväntas vara den främsta aktören i att driva upp efterfrågan på LNG. Indien förväntas också stå för en efterfrågetillväxt medan de mer traditionella importmarknaderna som Japan, Sydkorea och Europa förväntas att varken se en positiv eller negativ tillväxtkurva.

Ökat underhållningsarbete av europeiska gaslager till sommaren

Marknad/Distribution/Lager: På den europeiska gasmarknaden är det lågsäsong under sommaren vad gäller efterfrågan på gas, vilket innebär att den största delen av underhållsarbetet av infrastruktur sker under sommarhalvårets månader. Eftersom kontraktet för sommarmånaderna för 2015 handlas för under 2013 års prisnivåer så finns det ingen anledning för de europeiska producenterna och distributörerna att begränsa sitt underhållsarbete denna säsong. Det som utmärker denna säongs underhållsarbete är att:

- Det norska underhållsarbetet planeras vara större än förra året, med 1,2 miljarder kubikmeter år/år i form av avbrytbar kapacitet. 75 procent av underhållsarbetet förväntas äga rum under andra kvartalet och resterande arbete kommer att ske under tredje kvartalet.
- Underhållsarbetet av rörledningen BBL som kopplar samman de brittiska och holländska marknaderna har förlängts med tio dagar och kommer nu genomföras under två veckor i september. Detta förväntas reducera flödet till Storbritannien med 0,2 miljarder kubikmeter.
- Det planeras underhållsarbeten för gaslager på kontinenten, men detta förväntas inte få någon större påverkan på förmågan att fylla lagren under injiceringsperioden, som också äger rum under sommaren.

- Det planeras inget underhållsarbete av LNG-terminalerna i norra Europa med undantag för brittiska Dragon, där det kommer ske underhåll under åtta dagar då terminalen får en kapacitet på 50 procent.

I jämförelse med förra året så kommer mer underhållsarbete göras med fler reducerade flöden som resultat. Eftersom flödesminskningarna är planerade blir det dock lättare att anpassa annan produktion och andra flöden i syfte att balansera markanden.

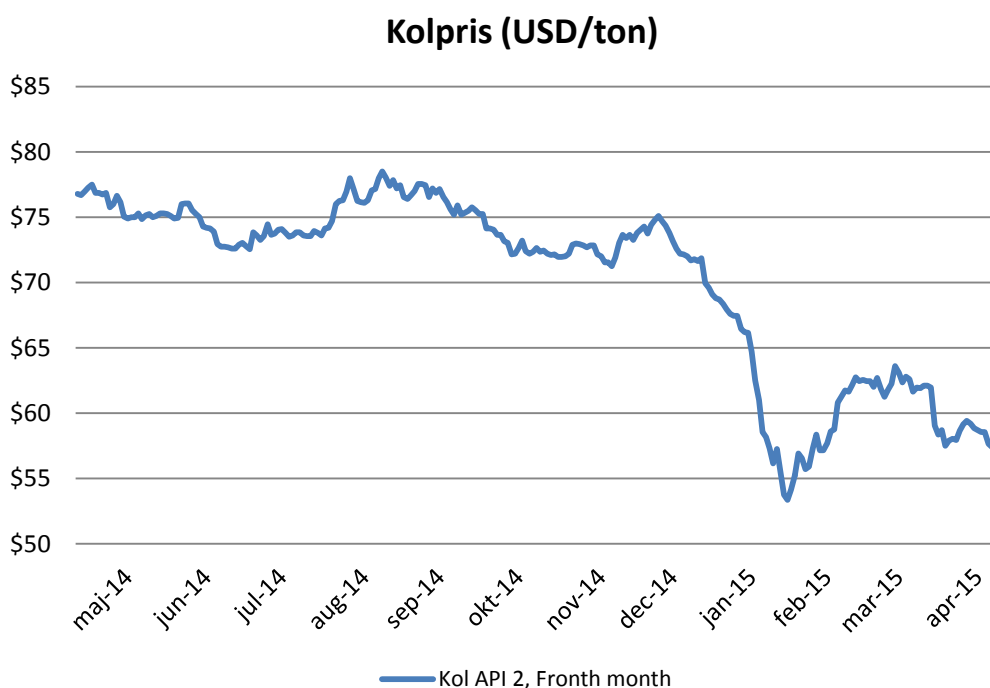
Kolmarknader

Efterfrågan på kol har varit dämpad både på atlantmarknaden och på stillahavsmarknaden samtidigt som ett globalt överutbud råder, vilket fått priserna att sjunka större delen av de senaste två veckorna. Under onsdagen (den 8 april) stängde månadskontraktet för API2 på 57,40 USD per ton, för att sedan vända uppåt mot slutet av veckan. Marknaden har tyngts både av minskad kinesisk kolimport och sjunkande kinesiska inhemska kolpriser, som drar ner importpriserna och därmed även de globala kolpriserna.

Referenspriset för kinesisk kolimport, BSPI (Bohai Rim Coal Price), har sjunkit cirka tio procent sedan årsskiftet, efter att Kina genomfört en rad åtgärder för att minska kolimporten och istället gynna inhemska kolproducenter. Den kinesiska kolimporten minskade med cirka 15 procent under 2014 jämfört med 2013 och trenden förväntas hålla i sig.

Något som vittnar om den rådande marknadssituationen är att både kolproducenterna Glencore och Rio Tinto har nyligen tecknat nya långtidskontrakt med japanska Tohoku Electric med ett kolpris som uppges vara 17 procent lägre än de tidigare kontrakten. Glencores kontraktpris uppges vara 68 USD per ton kol. Dessa kontrakt väntas nu till stor del fungera som referenspris för långtidskontrakt på stillahavsmarknaden.

Något som givit visst stöd åt priset är att Colombias export väntas påverkas av att landets största koltransportör sedan mitten av februari inte får köra sina tåg under nattetid.

Källa: Montel

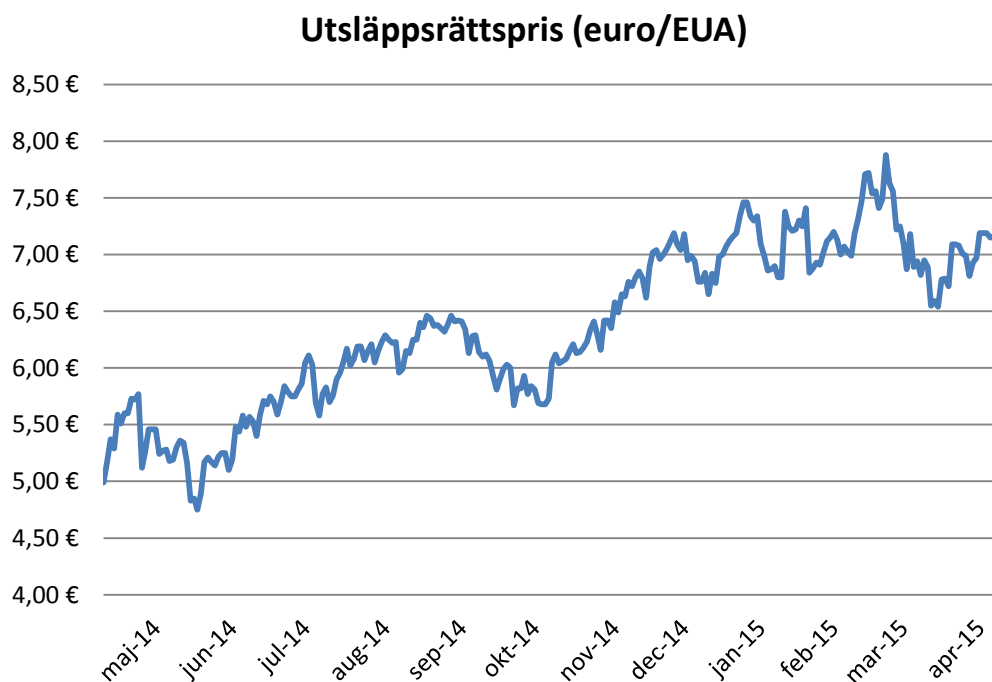
Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter steg i början av vecka 14, där stängningspriset under tisdagen slutade på 7,19 euro per ton koldioxid. Priset hölls sig sedan omkring den nivån under några dagar för att sedan sjunka tillbaka något under följande vecka.

Den 30 mars hölls förhandlingar om marknadsstabilitetsreserven mellan medlemmar av Europaparlamentet, Kommissionen och Europeiska rådet (under lettiskt ordförandeskap). Efter att förhandlingarna slutat i dödläge steg priset på utsläppsrätter något. Parlamentet förespråkar en start av stabilitetsmekanismen 2018, medan en grupp medlemsländer ledda av Polen vill se en senare start. Europarådet hoppas kunna samla parterna för fortsatta diskussioner i början av maj.

De preliminära utsläppssiffrorna för 2014 offentliggjordes den 1 april, vilka visade på att koldioxidutsläppen inom minskade med cirka fem procent jämfört med 2013. Många handlare hade förväntat sig en större minskning, vilket fick priset på utsläppsrätter att stiga efter offentliggörandet.

Mot slutet av vecka 15 föll priset tillbaka, särskilt under fredagen då decemberkontrakten stängde under 7 euro, till följd av en auktion i Tyskland av regeringstillstånd för utsläpp av koldioxid där priserna blev lägre än väntat.

Källa: Montel